

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ  
ДИРЕКЦИЯ  
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

*ДДС № 07/22.12.2017г.*

ДО

**БЮДЖЕТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ**

**О т н о с н о: Годишното счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2017 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2017 г. на бюджетните организации**

С настоящото указание се определят реда и сроковете за съставянето и представянето на годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и годишните оборотни ведомости и друга отчетна информация за 2017 г. на всички бюджетни организации по смисъла на т. 5 от § 1 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ) за консолидиране в Министерството на финансите.

С указанието се дават и насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2017 г. и се определят изисквания за публикуването на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2017 г., както и някои въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации.

В съответствие с чл. 164 от ЗПФ Министерството на финансите (МФ) е методологическият орган по отношение на отчетността на касова и начислена основа на бюджетните организации и прилагането на методологическите указания.

Указанието се издава на основание чл. 133, ал. 5, чл. 167 и чл. 170 от ЗПФ.

## **СЪДЪРЖАНИЕ:**

<b><i>А. Общи разпоредби.....</i></b>	<b><i>1</i></b>
I. Обхват на подлежащата на изготвяне и представяне отчетна информация.....	1
II. Общи изисквания за изготвяне и представяне на годишните отчети за касово изпълнение и годишните оборотни ведомости.....	1
<b><i>Б. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2017 г. на бюджетните организации без общините .....</i></b>	<b><i>3</i></b>
III. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2017 г. ....	3
IV. Представяне на информация в месечния касов отчет към 31.12.2017 г. ....	7
<b><i>В. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2017 г. на общините.....</i></b>	<b><i>8</i></b>
V. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2017 г. на общините..	8
VI. Обмен на отчетна информация за общините в МФ .....	11
<b><i>Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2017 г.....</i></b>	<b><i>12</i></b>
VII. Процедури преди изготвяне на оборотните ведомости .....	12
VIII. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 167 от ЗПФ.....	12
IX. Годишно приключване на счетоводните сметки .....	13
X. Допълнителни изисквания при представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел VIII в МФ и Сметната палата .....	13
XI. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2017 г. ....	15
<b><i>Д. Други въпроси .....</i></b>	<b><i>17</i></b>
XII. Предоставяне на друга информация за 2017 г. ....	17
XIII. Други въпроси за отчетността на бюджетните организации .....	18
XIV. Други въпроси за 2018 г. ....	19

## А. Общи разпоредби

### I. Обхват на подлежащата на изготвяне и представяне отчетна информация

1. Първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) по държавния бюджет, Националният осигурителен институт (НОИ), Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), Държавните висши училища (ДВУ), Държавните висши военни училища (ДВВУ), Българската академия на науките (БАН), Българската национална телевизия (БНТ), Българското национално радио (БНР), Българската телеграфна агенция (БТА), бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ, както и общините, изготвят:

1.1. отчет за касовото изпълнение на бюджета (**Б-3**);

1.2. отчети за касовото изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз (ЕС):

а) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Националния фонд (НФ) - (**СЕС-3-КСФ**);

б) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ - (**СЕС-3-РА**);

в) отчет за сметките за други средства от ЕС - (**СЕС-3-ДЕС**);

г) отчет за средствата по други международни програми - (**СЕС-3-ДМП**);

1.3. отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства - (**Б-3 с код 33**);

1.4. отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.);

1.5. оборотни ведомости и друга информация по раздел **VIII**;

1.6. отчет за салдата (наличностите) по банкови сметки - (**НАЛ-3**);

1.7. допълнителна отчетна информация, определена в **раздели III и V**.

2. Изготвяната от разпоредителите с бюджет по **т. 1** отчетна информация съдържа и данните на техните подведомствени разпоредители с бюджет.

3. Отчетите по **т. 1.1 - 1.3** се представят по пълна бюджетна класификация, както и агрегирано по параграфи на ЕБК за 2017 г.

4. Отчетната информация по **т. 1.1 - 1.7** се изготвя в съответствие с определените от МФ макети (файл – XLS формат), които са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети).

5. Министерството на финансите и Сметната палата могат да изискат при необходимост и друга информация, справки и документи.

### II. Общи изисквания за изготвяне и представяне на годишните отчети за касово изпълнение и годишните оборотни ведомости

6. Изготвените годишни отчети за касово изпълнение, годишни оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация към тях се предоставят за обобщаване на съответния първостепенен разпоредител.

6.1. ДВУ, ДВВУ и БАН след обобщаване на отчетите, оборотните ведомости и допълнителната отчетна информация към тях на подведомствените си разпоредители, изготвят и представят сборните годишни отчети и оборотни ведомости съответно на Министерство на образованието и науката (МОН) и на Министерство на отбраната (МО).

**6.2.** МОН и МО обобщават представените отчети по [т. 6.1](#), като изготвят и представят отделни сборни годишни отчети и оборотни ведомости, както и допълнителната отчетна информация към тях, съответно за ДВУ, БАН и ДВВУ.

**7.** При изготвяне на сборните годишни отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости по [т. 1.1](#) – [1.5](#) се попълват реквизитите код по ЕБК и ЕИК/БУЛСТАТ. За сборните годишни отчети се попълва и съответния код на „финансово-правна форма“, като се прилагат аналогичните изисквания за месечните отчети, определени с *т. 11* от *ДДС № 01/2017 г.* и *т. 11* на *ФО № 2/2017 г.*

**8.** Годишните отчети за касово изпълнение, годишните оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация към тях се представят от ПРБ в МФ чрез уеб-базираните системи: Информационна система за Управление на държавното съкровище (ИС УДС) и Информационна система за общините (ИСО).

**8.1.** Ръководствата на потребителя за работа с модули „Касови отчети“ и „Счетоводни отчети“ на ИС УДС и с Комуникационен модул ИСО са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Материали за ИС УДС).

**8.2.** Ръководството на потребителя за работа с ИСО с месечните и тримесечните отчети може да бъде намерено и в полето „Помощ“ в ИСО.

**9.** За целите на представянето на данните по реда на [т. 8](#) следва да се има предвид:

**9.1.** определените със заповед на ръководителите на съответните ПРБ длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа с информационната система, въвеждат файловете с отчетните данни (в т. ч. разшифровки, справки, приложения и друга отчетна информация, както и обяснителни записки, декларации към тях, протоколи и др.) на конкретния ПРБ в съответния модул на ИС УДС или ИСО;

**9.2.** при всяка настъпила промяна в заповедта по [т. 9.1](#) за определяне на оторизираните служители за работа със системата, съответният ПРБ (без общините) писмено уведомява дирекция „Държавно съкровище“ в МФ, а общините - дирекция „Финанси на общините“ в МФ съгласно реда, определен в раздел I на указание *ФО № 25/2015 г.*, както и допълненията към него - *ФО № 35/2015 г.* и *ФО № 14/2016 г.*;

**9.3.** достъп до уеб-базираните системи имат само регистрирани потребители със съответните права, като регистрацията на потребителите в ИС УДС се извършва на електронен адрес: <http://treasureapp.minfin.bg/>, а на потребителите на ИСО - съответно на електронен адрес:

<http://iso.minfin.bg/>

**10.** Всички разпоредители с бюджет, когато предоставят средства чрез трансфер (вкл. и от средства от ЕС), следва писмено и по електронна поща да уведомяват получателите на трансфери (в т. ч. и с копие до съответния ПРБ), като посочват предоставената сума и трансферния параграф, по който получателите на средствата трябва да ги отразят.

Разпоредителите с бюджет - получатели на трансфери, следва да отразяват получения трансфер по съответния трансферен подпараграф, а изразходването на средствата да отчитат по съответните разходни параграфи и подпараграфи от ЕБК за 2017 г.

**Б. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2017 г. на бюджетните организации без общините**

**III. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2017 г.**

**11.** В срок **до 26.01.2018 г.** всички ПРБ (без общините) представят в МФ в електронен вид „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, включително и общини, изготвена по формата на определения от МФ макет.

Министерство на труда и социалната политика (МТСП) в разшифровката на трансферите, касаещи МОН, следва да показва на съответните редове трансферите към БАН и ДВУ.

**12.** ПРБ (без общините) изготвят и представят в МФ в срока по **т. 17** само в електронен вид следната допълнителна отчетна информация:

**12.1.** разшифровки на приходните § 24-04 „Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция“ и § 36-19 „Други неданъчни приходи“;

**12.2.** разшифровки на разходните § 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи“- по дейности, § 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“, § 52-00 „Придобиване на дълготрайни материални активи“ и § 53-00 „Придобиване на нематериални дълготрайни активи“ – по обекти за строителство и основен ремонт и за придобиване на дълготрайни активи;

**12.3.** разшифровка на салдото по § 88-00 „Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове – нето (+/-)“;

**12.4.** общо за системата - информация за числеността и средствата за възнаграждения на нещатния персонал, нает по трудови правоотношения в изпълнение на програми за временна заетост, за броя и средствата за възнаграждения на лицата по извънтрудови правоотношения, както и броя на изплатените обезщетения на различни основания, отчетени по § 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонала“;

**12.5.** НОИ изготвя и разшифровка на разходни § 41-00 „Пенсии“ и § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства“ по позициите, по които е приет Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2017 г.;

**12.6.** МТСП изготвя и разшифровка на § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата“ по позициите, определени със „Справка за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата за 2017 г.“;

**12.7.** „Справка за поетите ангажименти по бюджета и сметките за средствата от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по бюджета и сметките за средствата от ЕС“;

**12.8.** „Справка за определени плащания към бюджетни организации, отчетани по разходни и приходни параграфи по ЕБК“;

**12.9.** за целите на изпълнение на чл. 55 от Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2017 г. разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 3 от ЗПФ изготвят „Справка за задълженията към доставчици“. Държавните висши училища и БАН изготвят и предоставят информацията за задълженията към доставчици чрез МОН и МО;

**12.10.** „Справка за усвоените средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи“, предоставена на e-mail: [I.Paliiska@minfin.bg](mailto:I.Paliiska@minfin.bg)

**13.** Справките по **т. 12.6 - 12.10** се изготвят в съответствие с определените от МФ макети (файл – XLS формат), публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети).

14. ПРБ, които към 31.12.2017 г. са с кредитно салдо по банкова сметка 6301, отразяват салдото в касовия отчет по § 31-10 "Трансфери от/за ЦБ" със знак „минус“.

15. При изготвянето на отчетите за касово изпълнение на бюджета от страна на първостепенния разпоредител следва да бъдат извършени и включени за 2017 г. операциите по т. 59 от ДДС № 01/2003 г. В случай, че са налице предпоставките и обстоятелствата, регламентирани в т. т. 57.7 и 58 от ДДС № 01/2003 г., за 2017 г. се извършват и съответните операции по тези точки (без тези по т. т. 57.7.5 и 58.5).

15.1. МОН и МО следва да извършат и включат в касовия си отчет за 2017 г. регламентирани с т. т. 73.2 и 74 от ДДС № 01/2003 г. отчетни операции (без тези по т. т. 73.2.3). След извършването на посочените операции, МОН и МО следва да извършат и операциите по т. т. 58 и 59 от ДДС № 01/2003 г.

15.2. ДВУ, ДВВУ и БАН следва да извършат и включат в касовия си отчет освен операциите в т. 15.1 (без тези по т. 58 от ДДС № 01/2003 г.) и регламентирани с т. т. 73.1 от ДДС № 01/2003 г. отчетни операции (без тези по т. 73.1.7).

16. Годишните отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителна записка, която съдържа анализ на изпълнението на приходите, разходите, извършените корекции по бюджета и причините за тях с акцент върху вътрешните и външни фактори, оказали влияние върху размера на събраните приходи и върху резултатите, постигнати с извършените разходи, като се има предвид:

16.1. анализът следва да включва и информация за измененията в начислените задължения и поетите ангажименти, както и за изпълнението на утвърдените със ЗДБРБ за 2017 г. или по уточнен план максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2017 г. и на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2017 г.;

16.2. анализът на Министерство на здравеопазването включва и обобщена информация за просрочените задължения на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ и информация за всяко лечебно заведение поотделно;

16.3. в анализите на МОН (за БАН и по отделни ДВУ), на МО (по ДВВУ), на БНР, БНТ и БТА следва да се включва и информация за измененията в отчетените задължения към доставчици, както и за изпълнението на утвърдените максимални размери на задълженията за разходи към доставчици към 31.12.2017 г.

17. Годишните сборни отчети за касово изпълнение по т. 1.1 - 1.4, допълнителната информация по т. 1.2 и обяснителна записка по т. 1.6, отчетът по т. 1.6, годишните оборотни ведомости и друга отчетна информация по т. 1.5 за 2017 г. се представят в МФ в рамките на периода от 16.02.2018 г. до 23.02.2018 г., но не по-късно от датите, определени за съответния ПРБ в посочения график:

<u>16.02.2018 г.</u>	<u>19.02.2018 г.</u>
- Администрация на президентството	- Народно събрание
- Конституционен съд	- Сметната палата
- Комисия за регулиране на съобщенията	- Комисия за енергийно и водно регулиране
- Съвет за електронни медии	- Национална служба за охрана
- Агенция за ядрено регулиране	- Държавна агенция „Разузнаване“
- Комисия за финансов надзор	- Българско национално радио
- Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори	- Българска национална телевизия
- Комисия за защита на конкуренцията	- Българска телеграфна агенция
- Държавна комисия по сигурността на информацията	- Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА
- Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество	- Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
- Омбудсман	- Централна изборителна комисия
- Комисия за защита от дискриминация	
- Комисия за защита на личните данни	

<p><b><u>20.02.2018 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Министерство на младежта и спорта</li> <li>- Министерство на правосъдието</li> <li>- Министерство на туризма</li> <li>- Министерство на околната среда и водите (вкл. ПУДООС)</li> <li>- Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“</li> <li>- Национално бюро за контрол на СРС</li> <li>- Държавна агенция „Електронно управление“</li> </ul>	<p><b><u>21.02.2018 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Министерство на труда и социалната политика</li> <li>- Държавна агенция „Технически операции“</li> <li>- Държавна агенция „Национална сигурност“</li> <li>- Национален осигурителен институт</li> <li>- Национална здравноосигурителна каса</li> <li>- Национален статистически институт</li> </ul>
<p><b><u>22.02.2018 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Министерски съвет</li> <li>- Министерство на културата</li> <li>- Министерство на икономиката</li> <li>- Министерство на здравеопазването</li> <li>- Министерство на регионалното развитие и благоустройството</li> <li>- Министерство на енергетиката (вкл. фонд „СЕЛС“)</li> <li>- Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията</li> <li>- Министерство за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018</li> </ul>	<p><b><u>23.02.2018 г.</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Висшия съдебен съвет</li> <li>- Министерство на финансите</li> <li>- Национален фонд към МФ</li> <li>- Министерство на външните работи</li> <li>- Министерство на земеделието, храните и горите</li> <li>- Държавен фонд „Земеделие“</li> <li>- Министерство на вътрешните работи</li> <li>- Министерство на отбраната (вкл. сборни отчети на ДВВУ)</li> <li>- Министерство на образованието и науката (вкл. сборни отчети на ДВУ и БАН)</li> </ul>

**18.** При предоставянето в МФ на сборните отчети, оборотните ведомости и допълнителната информация към тях всички ПРБ прилагат следния ред:

**18.1.** файловете със сборните отчети по [т. 1.1](#) - [1.4](#), файлът по [т. 1.6](#) и допълнителната информация по [т. 11](#), [12](#) и [16](#) за първостепенната система, се въвеждат (след одобрение на контролните данни от страна на МФ) в модул „Касови отчети“ на ИС УДС на електронен адрес:

<http://treasureapp.minfin.bg/>

Въведените в системата файлове се изпращат и на електронната поща на отговарящия за съответния ПРБ служител от дирекция „Държавни разходи“ от длъжностното лице, определено по реда на [т. 9.1](#) да предоставя тази информация;

**18.2.** файловете със сборните оборотни ведомости и друга информация по [т. 1.5](#) за първостепенната система се въвеждат в модул „Счетоводни отчети“ на ИС УДС на електронен адрес:

<http://ddsaccounts.minfin.bg/>

**18.3.** следните разпоредители с бюджет зареждат по реда на [т. 18.1](#) и [т. 18.2](#) и изпращат по електронна поща и файлове:

**18.3.1.** МОН зарежда файловете със сборните отчети и оборотни ведомости на ДВУ и БАН;

**18.3.2.** МО зарежда файловете със сборните отчети и оборотни ведомости на ДВВУ;

**18.3.3.** МОН и МО изпращат в МФ на e-mail: [ghs@minfin.bg](mailto:ghs@minfin.bg) един архивиран файл, съдържащ оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВУ и на БАН, респ. един архивиран файл с оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВВУ;

**18.3.4.** Министерство на енергетиката (МЕ) зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (фонд „СЕЛС“), като в полето код по ЕБК се попълва код **2480**;

**18.3.5.** Националният фонд към МФ зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **9817**;

**18.3.6.** Държавен фонд „Земеделие“ зарежда файловете с отчета за касовото изпълнение и оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **2220**.

**19.** Обръщаме внимание, че при зареждането на сборните касови отчети се прикачва и съответният файл на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства по [т. 1.4](#) (отчетът по т. 1.3. от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.).

**20.** При статус „одобрен“ на файловете, след извършване на формален контрол и валидация, съответният ПРБ разпечатва индивидуални протоколи от модул „Касови отчети“ (Справки>Касов отчет>Индивидуален протокол на ПРБ) и от модул „Счетоводни отчети“ на ИС УДС, като копия от тях се представят на Сметната палата, заедно с представянето на отчета за касовото изпълнение и оборотните ведомости по реда на [т. 21](#)

**21.** След контролните процедури по [т. 20](#), всички ПРБ представят в Сметната палата в **срок от 3 работни дни** след срока по [т. 17](#) на технически носител окончателните отчети за касовото изпълнение и оборотните ведомости **към 31.12.2017 г.**, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на техническия носител съответства на тази от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите.

**21.1.** МОН представя в Сметната палата отчетите и оборотните ведомости на БАН и на всяко ДВУ на технически носител, както и технически носител, съдържащ сборните отчети и оборотни ведомости на ДВУ;

**21.2.** МО представя в Сметната палата отчетите и оборотните ведомости на всяко ДВВУ на технически носител, както и технически носител, съдържащ сборните отчети и оборотни ведомости на ДВВУ;

**21.3.** МОСВ представя в Сметната палата отчета и оборотната ведомост на ПУДООС на технически носител;

**21.4.** МЕ представя в Сметната палата отчета и оборотната ведомост на фонд „СЕЛС“ на технически носител;

**22.** При констатиране на грешки в отчетите за касовото изпълнение и оборотните ведомости, първоначално представеният отчет/оборотна ведомост се приема за предварителен, като в **срок до 2 работни дни** след датите, определени по [т. 17](#) и не по-късно **от 27.02.2018 г.**, съответният ПРБ следва да представи окончателен отчет/оборотна ведомост по реда на [т. 18 -20](#).

**23.** В случаите на констатирани грешки (когато отчетът/оборотната ведомост все още е предварителен) съответният ПРБ представя в Сметната палата окончателен отчет/ оборотна ведомост в срок **3 работни дни** след датата по [т. 22](#), но **не** по-късно от **05.03.2018 г.**

**24.** За целите на равнението на изготвяните от ПРБ формуляри (НАЛ-3) и касови отчети със салдата по съответните банкови сметки, банките (без БНБ) задължително заверяват към края на отчетната година наличностите по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет по реда на **т. 82** от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*) преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но **не** по-късно от **31.01.2018 г.**



25. Министерство на културата и Министерство на младежта и спорта в сроковете по [т. 17](#) представят на технически носител в МОН – дирекция „Финанси”, отчетите за касово изпълнение в частта за функция “Образование”.

26. В срок до 10 дни след представяне на отчета за касово изпълнение дирекция „Национален фонд” към МФ представя в дирекция „Държавно съкровище” информация за получените средства от Европейския съюз и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: [gfs@minfin.bg](mailto:gfs@minfin.bg).

27. В срок до 10 дни след представяне на отчета за касово изпълнение Държавен фонд „Земеделие” представя в МФ, дирекция „Държавно съкровище” информация за получените средства от европейските земеделски фондове и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: [gfs@minfin.bg](mailto:gfs@minfin.bg).

28. Обръщаме внимание, че във връзка с прилагането на *ДДС № 06/2008 г.*, за включените в СЕБРА разпоредители с бюджет, следва да се имат предвид разпоредбите на **т. 27** от същите указания.

Предвид зануляването на всички неусвоени лимити в СЕБРА, за случаите, когато е получено финансиране по одобрени проекти по оперативни програми и частта от лимита за плащания на бенефициентите не е усвоена до края на годината, съответният разпоредител с бюджет следва да **заяви** неусвоената част за включването ѝ в лимита за плащанията му за следващата година. Остатъците по одобрените лимити на второстепенните оторизирани системи в рамките на съответната първостепенна система на Националния фонд ще бъдат заложиени **в началото на 2018 г.**

При наличие на обстоятелства, водещи до необходимост от намаление на остатъците по лимитите за плащания за следващата година, Управляващите органи/ Междинните звена следва да **заявят** пред дирекция „Национален фонд” при МФ сумите, с които да бъде намален съответният лимит **до 29.12.2017 г.**

#### **IV. Представяне на информация в месечния касов отчет към 31.12.2017 г.**

29. Настоящите указания не отменят задължението на ПРБ да представят в МФ месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства в съответствие с изискванията на *ДДС № 01/2017 г.*

В месечния касов отчет към 31.12.2017 г. кредитното салдо по банкова сметка **6301** по [т. 14](#) се отразява като наличност в края на периода.

30. Напомняме, че всички ПРБ, включени в СЕБРА, следва своевременно да уточняват директно извършените операции в БНБ (касови операции, покупко-продажба на валута, директно наредени преводи извън СЕБРА и др.) и да ги разпределят чрез функционалността „Уточняване на операции в БНБ” в СЕБРА по кодовете за вид плащане, съответстващи на икономическия характер и естество на тези операции.

31. Посочените в [т. 15](#) процедури и операции се извършват и включват от ПРБ само в годишните отчети за касовото изпълнение към 31.12.2017 г. (форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС и СЕС-3-ДМП), без да се отразяват в касовия месечен отчет към 31.12.2017 г.

**В. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2017 г. на общините**

**V. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2017 г. на общините**

**32.** В срок *не по-късно от 29.01.2018 г.* всички общини представят в МФ „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, вкл. и общини, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1**, като изготвеният файл задължително се зарежда в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>

Обръщаме внимание, че файлът „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ следва да се попълва коректно, като полученият/предоставен трансфер се посочва на реда на съответния първостепенен разпоредител с бюджет/СЕС, от когото е получен или на когото е предоставен трансфера (вкл. и когато този разпоредител е друга община). На реда на общината, която попълва файла, се посочват само вътрешните за общината трансфери (напр. отчетените трансфери между БЮДЖЕТ и СЕС на самата община).

**33.** Всички общини представят по установения в **т. 37** и **т. 38** период и ред:

**33.1.** Сборни отчети по **т. 1.1 - 1.4**, сборни оборотни ведомости по **т. 1.5** и допълнителната отчетна информация във вид на справки, включени в **общия пакет** от макети на общините, публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Указания/Макети>Макети за касови отчети на общините);

**33.2.** „Справка за поетите ангажименти по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС“, изготвени по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1**;

**33.3.** „Справка за определени плащания към бюджетни организации, отчетани по разходни и приходни параграфи по ЕБК“, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1**;

**33.4.** „Справка за неувоените средства от обща изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности, такса за битови отпадъци, туристически данък и концесии, налични по сметки на общината към 31.12.2017 г.“, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1**;

**33.5.** „Справка за усвоените по § 10-30 "Текущ ремонт" разходи, финансирани със средства от целевия трансфер по чл. 89 от ЗДБРБ за 2017 г.“, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1** – изготвя се само от общините, които имат трансформирани средства по чл. 89 от ЗДБРБ за 2017 г.

**33.6.** „Справка за размера на средствата за представителни разходи за кметовете в общините и за общинските съвети за 2017 г.“, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1**.

**33.7.** „Справка за преходните остатъци за капиталови разходи за 2018\_код на общината“, която се представя в МФ **само в електронен формат** (файл – XLS формат), като се изпраща на електронната поща на отговорника в МФ за общината, и сканирана с подписи и печат. Справката следва да съдържа информация за размера на средствата от целева субсидия и целеви трансфери за капиталови разходи, прехвърлени от СЕБРА по сметка 7304 на общината в периода от 11.12.2017 г. до 22.12.2017 г., както и за извършените плащания от тези средства по сметки на контрагенти и е включена в общия пакет по **т. 33.1**.

**34.** Във форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33 общините задължително попълват остатък от предходния период и наличност в края на отчетния период по съответните параграфи от ЕБК в лева и във валута (левава равностойност).

**35.** На основание т. 82 от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*), банките задължително заверяват информация за наличностите в края на бюджетната година по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет, като заверяването се извършва от обслужващата банка върху утвърдения от МФ формуляр. Това следва да се случи преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но не по-късно от **31.01.2018 г.**

В тази връзка, в общия пакет от макети на отчетни форми на общините по **т. 33.1.** е включен формулярът – НАЛ-3. Общините следва да го попълват само в частта на приложимите за тях позиции.

Обръщаме внимание, че формулярът НАЛ-3 *не* следва да се зарежда в системата ИСО.

**36.** В *срок до 13.02.2018 г.* общините задължително зареждат за предварителен контрол: отчети Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33, справки/разчети за финансиране на капиталови разходи (своден разчет, капиталови разходи по обекти) и справка за усвоените по § 10-30 "Текущ ремонт" разходи, финансирани със средства от целевия трансфер по чл. 89 от ЗДБРБ за 2017 г. в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>.

Всички останали приложения, справки, разшифровки и др. (във вид на допълнителна информация) се зареждат *до 16.02.2018 г.* като прикачени файлове към отчета на обособеното за целта място, като се избира вид на файла, съответстващ на наименованието на справка от общия пакет по **т. 33.1.** Като прикачен файл се зарежда и съответният файл на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на общината по **т. 1.4** (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.).

**36.1.** След въвеждането на сборните отчети в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 9.1**, генерира протокол за резултатите от извършен контрол - PDF формат, намиращ се в раздел "Справки ИСО", и проверява за разлики между отчетените от общината и заредените в системата контролни данни, които следва да се уточнят. При наличие на разлики на редовете за трансферните параграфи, длъжащи се на получени/предоставени трансфери от/на други общини, задължително се прикачва обяснителна записка.

**36.2.** Дирекция „Финанси на общините“ след съгласуване с дирекция „Държавно съкровище“ изготвя информация за контролните позиции: за средствата, предоставени/ получени като трансфери/заеми от/за общини от централния бюджет, от министерствата и ведомствата, в т. ч. ПУДООС, ДФ „Земеделие“ и „Национален фонд“; за уточнения план и усвоените получени трансфери/субсидии от централния бюджет (нето), преходните остатъци и наличностите по сметки в лева и валута в края на отчетния период.

**36.3.** При констатирани неравнения, данните следва да се уточняват от общините в оперативен порядък, включително със съответния бюджетен разпоредител, който е предоставил или получил средства като трансфери/заеми.

**36.4.** За целите на равнението на трансферните параграфи (§ 61-00 – § 64-00 от ЕБК) общините следва да анализират информацията от справките „Насрещни трансфери за община“, „Засечка на отчета с трансферите“ и „Съпоставка на трансферите“, автоматично генерирани в системата ИСО.

**36.5.** Отговорността за коректното отчитане на касовите потоци при взаимоотношенията с други първостепенни разпоредители, както и в рамките на общината, се носи от съответната община.

**37.** В периода **от 16.02.2018 г. до 23.02.2018 г. включително** общините, за които са констатирани несъответствия, задължително презареждат окончателно уточнените сборни годишни отчети в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>

В същия период общините зареждат и окончателните файлове на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на общината по **т. 1.4** (отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.), както и всички обяснителни записки, декларации или коригирана допълнителна информация (приложения, справки, разшифровки).

**37.1.** За общините, при които не са констатирани несъответствия в сборните отчети, предварително заредените в срока по **т. 36** отчети се считат за окончателни.

**37.2.** След като съответната община е въвела окончателните сборни отчети и допълнителна информация в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 9.1**, генерира и разпечатва от системата протокол за окончателен отчет - PDF формат. Копие от протокола се представя на Сметната палата по реда на **т. 40**.

**37.3.** Окончателните годишни отчети за касовото изпълнение следва да са придружени с обяснителни записки с анализ на изпълнението на основните бюджетни показатели по **чл. 14, ал. 1 от ЗПФ**.

**38.** При изготвянето и представянето на годишните сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях общините прилагат следния ред:

**38.1.** за целите на представянето на сборните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях, следва да са налице изискванията на **т. 9**;

**38.2.** общините представят сборните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях в сроковете за представяне на отчетите за касовото изпълнение **към 31.12.2017 г.**;

**38.3.** в определения с **т. 37** период общините задължително зареждат файловете с изготвените сборни годишни оборотни ведомости и друга отчетна информация към тях в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg> (чрез модул „Счетоводни отчети за общини“) или <http://dfoaccounts.minfin.bg> (за лицата, имащи достъп само до модула за счетоводните отчети).

**39.** Окончателните годишни сборни отчети за касово изпълнение и сборните годишни оборотни ведомости следва да са придружени с декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) „Финанси“ на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система. Декларацията се представя в определения с **т. 37** период и ред на представяне.

**40.** Общините представят в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната окончателните годишни отчети за касовото изпълнение, сборните оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация **за 2017 г.** на технически носител в срок **3 работни дни** след крайната дата от определения с **т. 37** период, като писмено декларират пред Сметната палата, че информацията от файловете от техническия носител съответства на тази от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на МФ.

## **VI. Обмен на отчетна информация за общините в МФ**

41. След обобщаване на представените в МФ от общините отчети за касовото изпълнение и оборотни ведомости по реда и в срока, определен в [т. 37](#), дирекция „Финанси на общините” предоставя отчетните данни [към 31.12.2017 г.](#) за общините на дирекция „Държавно съкровище”. В процеса на представяне и обобщаване на отчетите за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и на оборотните ведомости, в случай на констатирани разлики (грешки) и възникнали въпроси, дирекция „Финанси на общините” уточнява отчетните данни.

***Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2017 г.***

**VII. Процедури *преди* изготвяне на оборотните ведомости**

42. При изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2017 г., вкл. и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи. Напомняме, че в съответствие с **т. 58 от ДДС № 05/2016 г.** преминаването към начисляване на амортизации следва да се извърши по начин, позволяващ отразяването в годишния финансов отчет за 2017 г. на разходите за амортизации на съответния актив в пълен размер.

43. В тази връзка, напомняме, че до изготвянето на тази оборотна ведомост следва да са приложени и съответните процедури в края на годината съгласно **т. т. 17.13-17.16, 19.7, 37 и 48 - 49 от ДДС № 20/2004 г.**

44. Към края на 2017 г. преди изготвянето на оборотните ведомости за МФ и Сметната палата следва да бъдат приложени и съответните отчетни процедури съгласно изискванията на раздел **V от ДДС № 14/2013 г.**, включително и по отношение на неусвоени суми от помощи и дарения, предоставени преди 2017 г.

45. Напомняме, че текущо през 2017 г. не следва да са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 на Сметкоплана на бюджетните организации (СБО). В случай, че това е направено, тези операции не следва да се вземат предвид при изготвянето на оборотната ведомост, която ще се представя чрез първостепенния разпоредител в МФ и Сметната палата.

46. В баланса на реда „3. Изменение на нетните активи за периода” (шифър 0403) в съответните колони за начален баланс (данните за предходната година) следва да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2016 г. **преди** приключвателните операции (т.е. сумата, фигурираща в баланса за 2016 г. в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за *краен* баланс). Аналогично, в съответните колони за *начален* баланс на позициите – шифри 0401 и 0402 следва да фигурират салдата на сметките от гр. 10 (за шифър 0401) и гр. 11 (за шифър 0402) към 31.12.2016 г. **преди** приключвателните операции за 2016 г.

**VIII. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно **чл. 167 от ЗПФ****

47. За целите на консолидиране в МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на бюджетните организации съгласно **чл. 167 от ЗПФ** следва да се изготвят оборотни ведомости поотделно за *трите* отчетни групи (стопански области) с данни за състоянието по счетоводните сметки **преди** операциите по приключването съгласно раздел **IX**. Данните в оборотните ведомости се представят на ниво синтетични счетоводни сметки.

48. Отчетните данни за 2017 г. на ДВУ и БАН се обобщават и представят от МОН отделно от данните на включените в бюджета на МОН разпоредители, аналогично на обобщаването на касовите отчети на ДВУ и БАН. По същия начин се процедира от МО по отношение на отчетните данни за 2017 г. на ДВВУ.

49. Отчетните данни за 2017 г. за приходите, разходите, активите и пасивите на Националния фонд към Министерството на финансите се обобщават и представят, аналогично на периодичните и годишните касови отчети.

50. Отчетните данни на бенефициентите – бюджетни организации във връзка с получаването и разходването на средства от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз, администрирани от фонд Националният фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” средства от Европейските земеделски фондове, включително и на свързаното с тях национално съфинансиране, се включват в консолидираната отчетност на съответния първостепенен разпоредител.

51. Освен сборните оборотни ведомости, за 2017 г. подлежат на изготвяне и представяне в МФ по реда на чл. 167 от ЗПФ и друга отчетна информация, като се попълват съответните таблици и справки във файла по т. 52.

52. Първостепенните разпоредители изготвят сборните оборотни ведомости и справките по т. 51 по определена от МФ форма на електронен носител (файл – XLS формат), публикуван на интернет страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети).

53. Сборният баланс и сборният отчет за приходите и разходите са включени в електронния носител по т. 52. Изготвянето и представянето на информацията по реда на този раздел и раздел X не отменят задължението на бюджетните организации да изготвят и представят *приложението* съгласно т. 1.4 от Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на министъра на финансите към сборния финансов отчет, както и съответните статистически формуляри в рамките на регламентирания със Закона за статистиката ред и срок.

54. Първостепенният разпоредител организира процеса по обобщаването на отчетната информация по този раздел на подведомствените си разпоредители. В хода на обобщаването на счетоводните данни може да се ползва формата по т. 52 или да се определи друг ред и форма, в зависимост от броя и структурата на подведомствените разпоредители, софтуерна и хардуерна осигуреност и други фактори, влияещи върху процеса на обобщаване на счетоводните данни.

#### **IX. Годишно приключване на счетоводните сметки**

55. Приключването на сметките по този раздел се извършва от бюджетната организация след като е осигурена информацията за изготвяне на оборотната ведомост и информацията по раздел VIII.

56. Сметките се приключват при спазване на приложимите за съответните сметки изисквания на т. 56-58 и т. 59.7-59.9 от ДДС № 20/2004 г., като се има предвид и следното:

56.1. всички сметки от **раздели 6 и 7 на СБО** и в трите отчетни групи (стопански области) се приключват със **сметка 1201**;

56.2. **сметка 1201** се приключва и в трите отчетни групи (стопански области) със **сметка 1101**;

56.3. **сметки от подгрупи 980, 986 и 994** се приключват и в трите отчетни групи (стопански области) със **сметка 9989**.

#### **X. Допълнителни изисквания при представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел VIII в МФ и Сметната палата**

57. При неспазване на изискванията на това указание за представяне на информацията, се счита че тя *не* е представена.

58. Представеният по реда на това указание файл с оборотната ведомост се именува по следния начин: *BALANCE-2017-xxxx* (в *xxxx* се попълва кода на първостепенния разпоредител по ЕБК за 2017 г.) Данните в оборотната ведомост и справките по т. 51 се попълват във файла *в лева (със стотинки)*.

59. Обобщените от МОН оборотни ведомости и информацията по раздел [VIII](#) на ДВУ и БАН се представят на отделни файлове, които се именува [BALANCE-2017-1780-DVU](#) (за отчетните данни на държавните висши училища) и съответно [BALANCE-2017-1790-BAN](#) (за отчетните данни на БАН). Аналогично, МО представя данните на ДВВУ на отделен файл, именуван [BALANCE-2017-1280-DVVU](#). Файловете с данните на отделните ДВУ се представят от МОН и МО в МФ. В сборните баланси на МОН и МО не се включват отчетните данни по тази точка.

60. Сборната оборотна ведомост и информацията по раздел [VIII](#) на Националния фонд се представят от дирекция “Национален фонд” към МФ на файл с име [BALANCE-2017-9817-NF](#). Данните за ДФ „Земеделие“ се представят на два файла – по отделните кодове по ЕБК – **8400** и **2220** и се именува [BALANCE-2017-8400-DFZ](#), съответно [BALANCE-2017-2220-RA](#).

61. Оборотните ведомости и другата отчетна информация по раздел [VIII](#) на ДОО, Учителския пенсионен фонд (УчПФ) и фонд “Гарантирани вземания на работници и служители” (ФГВРС) се представя от НОИ на три отделни файла с наименования [BALANCE-2017-5500-DOO](#), съответно [BALANCE-2017-5591-UPF](#) и [BALANCE-2017-5592-FGVRS](#).

62. МОСВ представя на отделен файл, именуван [BALANCE-2017-1950-PUDOOS](#), данните за ПУДООС, като в полето код по ЕБК се попълва код **1950**.

63. МЕ представя данните на Фонд „СЕЛС“ на отделен файл, именуван [BALANCE-2017-2480-SELS](#), като в полетата код по ЕБК се попълва код **2480**.

64. Сборният отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства по [т. 1.4](#) (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.) на съответния първостепенен разпоредител/ДВУ/ДВВУ/БАН се именува [Cash-Flow-2017-xxxx](#), като в [xxxx](#) се попълва кода на съответния разпоредител с бюджет по ЕБК за 2017 г. В наименованието на файловете, съдържащи отчетите по [т. 1.4](#) на бюджетните организации по [т. 59-63](#), се залага същата кодировка и абревиатура, както е посочено за съответните файлове на оборотните ведомости.

65. При представянето на файловете в Сметната палата се представя на хартиен носител (два комплекта) годишния финансов отчет на първостепенния разпоредител (включително и приложението към него) за одит по [чл. 54, ал. 1 и 2 от Закона за Сметната палата](#), като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на електронния носител е идентична с тази от хартиения носител.

66. Годишните финансови отчети на БАН и ДВУ се представят от тях на хартиен носител в МОН, а тези на ДВВУ – в МО, като МОН и МО ги предоставят на Сметната палата.

67. Когато във връзка с извършвания от Сметната палата финансов одит на годишните финансови отчети, първостепенният разпоредител направи корекции в данните, изпратени по реда на това указание, съответните файлове с нанесените корекции се предоставят своевременно (*преди* връчване на проекта на одитен доклад по реда на [чл. 54, ал. 11 от Закона за Сметната палата](#)) на МФ и на Сметната палата от първостепенния разпоредител.

68. Сметната палата предоставя на МФ по електронен път информация за датата на връчването на одитния доклад по [чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата](#) за годишния финансов отчет на първостепенните разпоредители с бюджет (включително общините), държавните висши училища и БАН. Информацията се предоставя до 10-то число на месеца, следващ месеца на приключване на финансовия одит на електронен адрес на МФ – [odit-gfo@minfin.bg](mailto:odit-gfo@minfin.bg).



69. Бюджетните организации следва да съхраняват на хартиен носител окончателния си годишен финансов отчет, подписан от съответните лица (за организациите, чиито отчети са обект на финансов одит от Сметната палата, това е отчетът след извършения одит), като се препоръчва да се съхранява и сканирано копие на окончателния отчет в PDF формат. Отделно от това, всеки бюджетен разпоредител с подведомствени разпоредители следва да разполага и съхранява при него поне в един екземпляр на хартиен носител финансовите отчети и файловете по т. 52 на подведомствените му разпоредители, респективно сборните финансови отчети и файлове по т. 52 със сборната оборотна ведомост и сборната информация по раздел VIII на онези подведомствени разпоредители, които от своя страна имат подчинени структури на самостоятелен баланс и обособено счетоводство.

70. Файловете по т. 52 със сборните оборотни ведомости и информацията по раздел VIII на второстепенните разпоредители следва да се съхраняват и при съответните първостепенни разпоредители (отделен файл по т. 52 за всеки второстепенен разпоредител). Данните за училищата на МОН (без държавните висши училища) може да се съхраняват по реда на тази точка вместо в МОН, в съответните регионални инспекторати по образованието.

71. При поискване, информацията по т. т. 69 и 70 се представя на електронен носител (файлът по т. 52) на Сметната палата, МФ – дирекция “Държавно съкровище” и дирекциите, отговарящи за финансирането и бюджета на съответните първостепенни разпоредители, Националният статистически институт, както и на други оторизирани за това органи.

72. При поискване от Сметната палата се представя и оборотна ведомост след приключвателните операции по раздел IX.

#### **XI. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2017 г.**

73. Всички първостепенни разпоредители с бюджет, включително и общините, както и БАН и държавните висши училища следва да публикуват информация за годишния си финансов отчет за 2017 г.

74. Информацията от годишния финансов отчет се публикува на интернет страницата на съответния първостепенен разпоредител, ДВУ, ДВВУ и БАН и при спазване на следните изисквания:

74.1. подлежи на публикуване:

а) *сборният* баланс и *сборният* отчет за приходите и разходите за първостепенната система (включително и за общини), ДВУ, ДВВУ и БАН – прилага се формата на баланса и отчета за приходите и разходите в хил. лв. от макета на файла по т. 52;

б) *сборният* отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в хил. лв. (отчетът по т. 1.3 от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.*);

в) *приложението* съгласно т. 1.4 от *Заповед ЗМФ-1338/2015 г.* на министъра на финансите към сборния финансов отчет;

г) одитният доклад на Сметната палата.

74.2. за целите на тази точка данните за ДВУ, ДВВУ и БАН не се включват в съответната информация за МОН и МО;

74.3. първостепенните разпоредители с бюджет, ДВУ, ДВВУ и БАН публикуват на интернет страницата си сканирани в PDF формат заверените от Сметната палата отчети по т. 74.1, буква „а“ и буква „б“, приложението към ГФО (т. 74.1, буква „в“) и сканирани в PDF формат одитния доклад на Сметната палата (т. 74.1, буква „г“). Завереният от Сметната палата ГФО заедно с одитния доклад трябва

да останат достъпни на интернет страницата на съответната бюджетна организация най-малко до публикуване на следващия ГФО;

**74.4.** информацията по т. [74.1-74.3](#) следва да се публикува на интернет страницата на съответния разпоредител най-късно до края на месеца, следващ месеца, в който е получен одитният доклад на Сметната палата по [т. 68](#);

**74.5.** информацията по т. [74.1](#) (без буква „г“) следва да се публикува на интернет страницата на съответните общини, чиито годишни финансови отчети не са одитирани от Сметната палата по реда на чл. 54, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок *до 30 юни 2018 г.*;

**74.6.** по реда на т. [74.1-74.3](#) МФ, МОСВ и МЕ публикуват отделно и съответната информация за Националния фонд, ПУДООС и Фонд „СЕЛС“;

**74.7.** на интернет страницата на МОН и МО следва да се публикуват в *XLS формат* и съответните обобщени баланси, отчети за приходи и разходи и касови отчети на ДВУ, ДВВУ и БАН от файловете по т. [59](#) и т. [74.1](#)-буква „б“;

**74.8.** по реда на т. [74.1-74.3](#) ДФ „Земеделие“ публикува сборна информация чрез обобщаване на отделно отчетените данни за кодове по ЕБК **8400** и **2220**;

**74.9.** по реда на т. [74.1-74.3](#) НОИ публикува отделно информацията за ДОО, УчПФ и ФГВРС, както и сборна информация за всички администрирани от НОИ социалноосигурителни фондове;

**74.10.** бюджетните организации могат да публикуват на интернет страницата си и друга отчетна и бюджетна информация в допълнение на горните изисквания;

**74.11.** бюджетните организации следва да публикуват на интернет страницата си информацията по т. [74.1-74.5](#) по начин, лесно достъпен за потребителите.

**75.** Препоръчва се по реда на т. [74](#) първостепенните разпоредители да публикуват и информация за второстепенните разпоредители, като изрично се посочи коя от тази информация не е одитирана от Сметната палата.

**ХІІ. Предоставяне на друга информация за 2017 г.**

76. Първостепенните разпоредители с бюджет, включително и общините, на основание т. 11 от съвместно писмо на МФ и БНБ ДДС № 03/2012 г. следва да представят в МФ „Справка за извършените картови трансакции по чл. 4, ал. 1 и 5 от Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ) към 31.12.2017 г.“ - XLS формат, съдържаща: брой инсталирани ПОС терминални устройства, брой трансакции, стойност на трансакциите и обслужваща банка. Напомняме, че от 2017 г. в справката е добавена втора таблица, в която бюджетните организации с инсталирани ПОС терминални устройства (вкл. и виртуални ПОС устройства) въз основа на сключен договор между бюджетната организация и съответната банка в съответствие с чл. 4, ал. 5 от ЗОПБ следва да предоставят съответните данни за осъществените картови операции чрез тези ПОС терминални устройства.

Справката е включена в общия пакет от макети на отчетна информация, публикуван на интернет страницата на МФ: [http:// www.minfin.bg](http://www.minfin.bg) (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети) и се попълва от всички ПРБ, в системите на които има инсталирани терминални устройства ПОС, както и от всички общини. Справката се представя само в електронен формат:

- от ПРБ (министерства и ведомства) в срока по т. 17 на електронен адрес: [v.pagelski@minfin.bg](mailto:v.pagelski@minfin.bg);

- от общините - в периода и по реда на представяне, определени с т. 37.

Справката се предоставя във всички случаи, дори и когато са инсталирани ПОС терминални устройства, без да са налице трансакции по тях.

77. Напомняме, че с ПМС № 149/24.07.2017 г., обн., ДВ, бр. 61/28.07.2017 г., са направени изменения и допълнения в Наредбата за административното обслужване, касаещи прилаганите начини за плащане на предоставяните административни услуги. В тази връзка, конкретното извършване на периодични анализи за необходимостта и/или ефективността от прилагането на картови плащания, внедряването и прилагането на различни начини на плащане, информирането и насърчаването на потребителите за използването им и извършването на контрол на тези дейности за съответната бюджетна организация, следва да бъдат регламентирани и утвърдени във вътрешните правила за организация на административното обслужване.

78. Обръщаме внимание на бюджетните организации, включени в СЕБРА, за необходимостта от поддържане на актуална информация за техните структури в Регистъра на бюджетните организации (РБО) в СЕБРА. В тази връзка, определените в съответствие с т. 30 от ДДС № 08/2015 г. служители, отговорни за въвеждането и актуализирането на информацията в РБО в СЕБРА, спазвайки регламентирани от съответните бюджетни организации ред, правила и процедури за предоставяне/обмен на информация, следва своевременно да актуализират необходимата информация за техните структури в РБО в СЕБРА.

79. С годишните оборотни ведомости ПРБ представят декларация, гарантираща верността и пълнотата на отчетните данни, подписана от ръководителите им по смисъла на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор. С декларацията се удостоверява, че в данните, предоставени с оборотните ведомости, се съдържа информация за всички възникнали (начислени) към съответния период балансови вземания и задължения, съответно приходи и разходи, и е отразена (начислена) информация за задбалансови вземания и задължения, в т. ч. за поетите ангажименти за разходи (наличности и потоци) и за възникналите нови задължения за разходи - потоци. Сканираната декларация в PDF формат (оформена с подпис, печат и изходящ номер) се представя в МФ:

- от ПРБ (министерства и ведомства) - на e-mail: [gfs@minfin.bg](mailto:gfs@minfin.bg) в определения с **т. 17** период;

- от общините - в периода и по реда на представяне, определени с **т. 37**.

Изготвената декларация на хартиен носител се представя в Сметната палата *заедно* с годишния финансов отчет за **2017 г.**

**80.** В определеният с **т. 37** период кметът на община с отпуснат безлихвен заем по чл.130ж от ЗПФ за целите на изпълнение на плана за финансово оздравяване публикува на интернет страницата на общината информация за изпълнението му и докладва на министъра на финансите в съответствие с изискването на чл. 130з, ал. 1 от ЗПФ.

**81.** Определените в настоящето указание срокове за представянето на отчетите за касовото изпълнение и на оборотните ведомости следва да се спазват стриктно и без изключения.

Всяко неспазване на настоящите указания, в т. ч. и определените срокове, се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ.

### **XIII. Други въпроси за отчетността на бюджетните организации**

**82.** Обръщаме внимание, че административни и други сгради със статут на паметници на културата, които се използват в дейността на бюджетните организации, продължават да се отчитат по съответната сметка от подгрупа 203 от СБО в стопанска група (стопанска област) „БЮДЖЕТ“ и подлежат на амортизация на общо основание по реда на ДДС № 05/2016 г. Подобни сгради не следва да се прехвърлят по сметка 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“ в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“ и да се изключват от обхвата на активите, подлежащи на амортизация, доколкото с указания на МФ изрично не е определено друго.

**83.** Включените в системата на единна сметка, чрез сметки за чужди средства на МТИТС в БНБ съгласно чл. 62, ал. 1 и 3 от ПМС № 374/2016 г., средства на Националната компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ) (банкови сметки 1722 в БНБ, за които се прилага код 2381) се отразяват от МТИТС в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“. Отчитането се извършва въз основа на информация от банковите извлечения и/или форма 91 и/или друга информация от БНБ, чрез използването на една отделна подсметка към сметка 5001, съответно - към сметка 4830 от СБО, само като общ размер на наличностите и тяхното общо изменение за периода, без да е необходимо да се създават допълнителни аналитични сметки и без да се отразяват отделните индивидуални операции, извършени чрез тези сметки. Аналогично, въз основа на информация от форма 91, МТИТС тримесечно отразява по отделна подсметка към сметка 5013 и по съответната подсметка към сметка 4830 общия размер на наличностите по съответните транзитни сметки и сметки за наличности на НКЖИ (банкови сметки 1722, за които се прилага код 2381) и тяхното изменение. За тези средства МТИТС изготвя отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства (отчет Б-3 с код 33) чрез използването на § 93-01 и § 96-00, респективно § 95-00 от ЕБК.

**84.** Намалението на задълженията на общини - бенефициенти по програми, съфинансирани от фондове на Европейския съюз на основание чл. 84, ал. 3 от ЗДБРБ за 2017 г. за наложени финансови корекции и/или за предоставени безлихвени заеми от централния бюджет за финансиране на плащания по проекти с наложени финансови корекции за програмен период 2007-2013 г., неразплатени към 31.12.2016 г., се отразяват както следва:

**84.1.** Частта на намаленото задължение за получен безлихвен заем (по реда на *ДДС № 06/2011 г.* и/или чл. 104, ал.1, т. 1 от ЗПФ) се отписва от начисленото задължение срещу кредитиране на сметка 7902 „Отписани задължения (финансиращи позиции) към бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ от СБО.

**84.2.** При наложени финансови корекции с частта на намаленото задължение на общината се дебитираща сметка 4393 „Задължения към бюджетни организации за възстановяване на средства по донорски програми“ от СБО срещу кредитиране на сметка 4970 „Коректив на задължения към бюджетни организации“ от СБО.

**85.** Обръщаме внимание, че съгласно раздел II от утвърдената със заповед ЗМФ-951/2017 г. „Процедура за реда, начина и формата на данните по чл. 5а, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси, които общините предоставят ежедневно на Министерството на финансите“, към края на отчетния период в общината следва да е налична идентична информация в софтуерния продукт за администриране на местни данъци и такси и в отчета за касово изпълнение на бюджета на общината.

За целта в Информационната система за общините, в раздел “Справки ИСО“, е създадена „Справка съпоставка данни ИСО – МДТ“. Длъжностните лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата ИСО, следва да проверяват за констатираните в справката разлики между данните в софтуерния продукт за администриране на местни данъци и такси и в отчета за касово изпълнение на бюджета на общината. Всички констатираните разлики между данните следва да се уточнят със служителите, отговорни за работа с продукта за администриране на местни данъци и такси, и да се поправят. При наличие на разлики, дължащи се на обективни причини, задължително се прикачва обяснителна записка. Не се допускат разлики, дължащи се на неосчетоводени/неотчетени или неправилно осчетоводени/отчетени приходи, в т. ч. наказателни лихви.

Всички платежни документи относно приходите от наказателни лихви за просрочени местни данъци и такси, следва да бъдат издавани и предоставяни своевременно на банката, обслужваща общината, но не по-късно от един работен ден след отразяването им в системата за администриране на местни данъци и такси и предоставени в Системата за обмен на информация по реда на чл. 5а от Закона за местните данъци и такси.

Във връзка с допускани грешки по отношение на отразяването на събирани общински вземания от публични изпълнители обръщаме внимание на това, че след получаване на списъците за разпределение на сумите по данъчно задължени лица, съответно по главници и лихви, следва в софтуерния продукт за администриране на местните данъци и такси коректно да се маркира банковата дата на изправление към обслужващата банка. Тази дата следва да съвпада с датата на реалното прехвърляне на сумите, в това число на лихвите, а не да се отнася за вече минал период.

#### **XIV. Други въпроси за 2018 г.**

**86.** Считано от **2018 г.** бюджетните организации могат да извършват най-малко веднъж на **три** години преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи по реда на *т. 16.24* и *36.1* от *ДДС № 20/2004 г.*

**87.** Макетите на отчетите за касовото изпълнение, оборотните ведомости и другата отчетна информация за 2018 г. (включително и на макета на отчета по *т. 1.3* от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.*) ще бъдат определени допълнително, като файловете ще бъдат публикувани на интернет страницата на МФ по досегашния ред.

**ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ**

**МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**